

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור :

י' גרוסמן עורך ניתוח ספרותי של פרשת המאבק בין יעקב והמלאך, חושף את פשרה ומסביר את מקומה בכתוב. לדעתו המאבק נועד לרמוז ליעקב שכבר נתקיימה הבטחת ה' שנאמרה לו בחלום הסולם, ולזרזו לקיים את נדרו.

ז' ארליך עוסק בגאוגרפיה מקראית, וטוען כי "נכון" (שמ"א כ"ג, כג; ועוד), "גרון נכון" (שמ"ב ו', ו), "פרץ עזה" (שמ"ב ו', ח; ועוד) ו"גן עוזא" (מל"ב כ"א, יח; ועוד) נמצאים כולם במקום אחד, בגבול יהודה ובנימין על קו פרשת המים. הכותב מסביר בכך כמה פרשות במקרא.

א' סמט מציג ניתוח מבני ספרותי של פרשת אליהו מול שלוחי אחזיהו (מל"ב א') וחושף את משמעותה. לדעת הכותב, הפרשה משקפת מאבק בין דבר ה' ונביאו לדבר המלך. המאמר כתוב כסדרת עיונים, ובסוף כל אחד מהם שאלות לעיון ולהעמקה. העיונים מצטרפים לפירוש רצוף של הפרק, שיהיה כלי מועיל ללומדיו ולמלמדיו.

י' ברנדס עוסק בשאלת הפרשנות בדרך הפשט, והמשמעויות החינוכיות של הפרשנות. דינו סובב סביב פרשות מקראיות העוסקות בחטאים שונים של אישי המקרא ובפרשנותן בחז"ל, בראשונים ובאחרונים. לדבריו "אין רוח המקראות" דבר שבמציאות. ישנה רק דרכו של המפרש. המקרא הוא "כפטיש יפוצץ סלע" - מתפרש באופנים רבים, והדיון הוא בהנחות היסוד המוסריות, ובמגמות החינוכיות. בדבריו בא הכותב לחלוק על דברי י' מדן במאמרו "מגילת בת-שבע" (מגדים יח).

י' מדן משיב על דברי י' ברנדס, ותגובתו פותחת את מדור התגובות. עוד במדור זה עיסוק בבעיית הפשט והדרש בפסוק "עין תחת עין" (בהמשך למאמרו של מ' ברויאר "עין תחת עין", מגדים כד). מ' בן ישר טוען שניתן לתפוס את פרשנות חז"ל לפסוק זה כפשוטו של מקרא, ומ' ברויאר חולק בהתאם לשיטתו, ומשיב על דבריו.

המערכת

English summaries

Y. Grossman subjects the story of Yaacov's struggle with the angel to a literary analysis, uncovers its meaning and explicates its location within the Biblical narrative. In his opinion, the struggle is meant to indicate to Yaacov that God's promise to him in the dream of the ladder has been fulfilled, and to spur him to fulfill his vow.

Z. Ehrlich, who specializes in Biblical geography, identifies the place-names "Nakhon" (1 Samuel 23,23), "Goren Nakhon" (2 Samuel 6,6), "Peretz Uzza" (2 Samuel 6,8), and "Gan Uzza" (2 Kings 21,18) as a single location on the border of Yehuda and Binyamin on the water divide, and uses this identification to explain several biblical passages.

E. Samett presents a literary structural analysis of the story of Eliyyahu and the messengers of Ahazyahu (2 Kings 1) and explicates its meaning. In his opinion, the story reflects a struggle between the word of God and the prophet and the word of the king.

Y. Brandes discusses the issue of "peshat" commentary, and the educational ramifications of the commentary. The discussion revolves around those stories dealing with the sins of Biblical heroes and their explication in Rabbinic Literature. He argues that there is no single correct interpretation; rather, each commentator brings his own method, and each verse can be explained in many ways, "as a hammer shatters the rock". The analysis must deal with the underlying ethical assumptions and educational implications. The article is critical of the position presented by Y. Medan, "Megillat Bat-Sheva" (Megadim 18-19).

The section of Responses and Comments opens with Y. Medan's response to Y. Brandes. Other responses refer to the relationship of "peshat" and "derash" in the verse "an eye for an eye" (M. Breuer, "An Eye for an Eye," Megadim 24). M. Ben Yashar argues that the Rabbinic explanation can be understood as "peshat," and M. Breuer disagrees and responds.